

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-ийн ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДУУДАЙ,
БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-ийн ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 230 (6159)
ДОЯБРИНЦ
17
ПЯТНИЦА
1950 он

Өмн 20 нүгэн.

Советскэ арад болбол нютагай Соведаудэй депутадуудта
кандидадуудаар, Ленин—Сталинай партида үнэн сэхэ,
эрхим хүбүүд басагадаа; дүлтэ советскэ патриодууды
дэбжүүлжэ байна.

Бүгэдэарадай түрүүшын кандидат агууехэ Сталин
мандаха болтогой!

Байн шанартай Үрһэ Хааха

Эрхим шанартай үрһэ хаада үндэр баян ургаса хуряахын шууха условнуудай нэгэн мүн. Ургаха шадал ехэтэй, томо ба хуурай, үбшөн ба хортоноор гэмтээгдээгүй, бог буртаг үбһэнүүдэй үрһэ-үүдлээ сэбэрлэгдээн сортовой үрһэ иматгал байн үрһэ гэжэ тоолохо ёһотой гэжэ мичуринска түрүү наука заана.

Колхозуудай өөрһөн үрһөөр хангагдаха хэрэгтэ парти ба правительство угаа ехэ анхрал хандуудга байна. ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Февральска пленум хадаа сорто-вой тарилгада үшөө 1949 ондо дүрэнээр орохо зорилго колхозуудай урда табиа һэн.

СССР-ий Министруудай Совет ба ВКП(б)-гэй ЦК болбол «Колхозууды өөрһөн үрһөөр хангаха тухай» тогтоол соогоо эгээн байн талмайнууды үрһэнэй участок болгон талалха, тэрээн дээрэ иланга-гаа үндэр арготехникэ бэлдүүдх гэжэ колхозуудта дуралдана. Үрһэнэй участок дээрһээ сугуулагдан тарьяан хуулинын ёһоор хурьнгөө ондоо хэрэгсэлдэ хэрэгсэлдэжэ болохогүй байна. Гүрэнэй энэ ехэ анхрал оролдолгын ашаар манай республикын түрүү колхозууд үрһэнэй участогууд дээрһээ жэлһээ жэлһэ үндэр ургаса хуряана, сагай уларилай ямаршье усло-видо өөрыгөө өөрһөн үрһөөр хангана. Гэхэтэй хамта, олон аймагуудай ба колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд үрһэ хүрэнгэ хаалгада анхал-галаа хүсэд хандуулаггүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Зэдын, Закаменай, Кударын, Курумканай, Кяхтын, Сэлэнгын ба Хорин аймагуудта үрһэнэй участогууд дээрһээ хуряагдан ехэ тарьяан мүнөө хүрэтэрэ сохигдоогүй, сохигдооно-нын сэбэрлэгдээгүй ба колхозно амбарнуудта хаагдаагүй байнаар.

Иймэ байдал саашадаа тээсхөгүй. Үрһэнэй участогай тарьяа сохижо ба сэбэрлэжэ, амбарта хааха хүдэлмэрин аргель бүхэн ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэ ёһотой.

Үрһэ сэбэрлэхэ ба тэрэнэй тарилгын шанары шалгах хэрэгтэ мүнөө илангаа ехэ анхрал хандуу-лагдаха зэрэгтэй. Үрһэнэй тарьяа сэбэрлэгдэхэ колхозууд ба МТС-үүдэй тарьяа сэбэрлэлгын бүхэ машинанууд элсүүлэгдэхэ ёһотой. МТС-үүдтэ биш байгаа тарьяа сэбэрлэгхэ үндэр бүтээсэтэй ВИМ—2, «ОС» гэжэ машинанууды бүлтнень үндэр бүтээсэтэйгээр хэр-рэглэхэ абадалда шууха анхрал хандуулаха хэрэгтэй.

Мүнөө хэдэн аймагуудай хүтэлбэрлэгшэд үрһэ сэбэрлэггын хүдэлмэрин унжгайруулжа бай-ва. Мухаршэбэрэй, Яруунын, Хэжэнгын, Закаменай ба Түхэнэй аймагуудта үрһэ хүрэнгын хахал-наан ехэнхин мүнөө хүрэтэрэ үшөө сэбэрлэгдээгүй байха юм. Тинхэдэ вейлэнүүд ба триернүүд мүн МТС-үүдэй сложно машина-нууд дүүрэн хүсөөрөө ашагланган-гүй хэбтэнэ.

Иймэ гэгдэлэй шалтагаан хадаа дурсагдаша аймагуудай хүтэлб-эрлэгшэд ба агрономууд болбол үрһэ хаалгын хүдэлмэрин өөрөө бүтэхэдэн табиад, эрхэ жэлдэ ургаса хуряаха хэрэгтэ анхал-галаа багаар хандуулна. Энэ хадаа ехэ алдуу гэшэ.

Кударын, Түхэнэй, Кяхтын, Мухаршэбэрэй ба бусад хэдэн ай-магуудай колхозуудта ургаха ша-дал багатай нилээд ехэ үрһэ биш байна. Иймэ үрһэнүүды хүсэд найнаар болбосоруулжа шадаа наа, тэрэнэй ургаха шадальны дээшлэхэ ба тарилгада хэрэгсэл-дэжэ болохо. Тимэһээ иймэ үрһэ ямар нэгэн хэрэгсэлдэ табиах тухай асуудал эссэлэн шиндхэнын урда тээ тэрэнэй ургаха шадальны академик Лисенкин методээр шалгах ба нара-халхинда хатаа-жа болбосоруулжа шууха. Хэр-бээ энэнэй үгүүлээр үрһэнэй тар-ьяанай ургаха шадал багатай зандаа байгаа наан, тэрэнэй найн шанартай хүрэнгөөр андал-даха хэрэгтэй.

Республикын колхозууд болбол үрһэ андалдлын хүдэлмэрин үбэлэй турша соо дүүргэхин зорилгоор энэ хүдэлмэридэ бүри мүнөөнөө бэлдэхэ ёһотой. Нё-дондо Бичурин, Кударын, Сэлэн-гын ба бусад хэдэн аймагуудай колхозууд хабарай тарилгын эхи-лүүтэй байхада үрһэнэй тарьяа андалдальны эхилдэ һэн. Тэрэнэй эсэстэ үрһэ андалдлын хүдэлмэ-ринүүд таһалдуулагдажа, «Загот-зерной» пунктуудта сортовой найн хүрэнгүүд тарилгада хэрэг-лэгдэнгүй үлээн ба колхозууд тарил-гада шаанар муутай, ридовой үрһөөр хэһэн байна. Мүнөө жэлдэ иймэ абадал гаргажа яабашье болохогүй.

Үбэлэй турша соо колхозууд ба МТС-үүдэй бүхэ хүсүүд ба арга хэрэгсэлүүд хабарай тарилгы тугэс бэлдхэлтэйгээр утгаха яба-далда бүри элсүүлэгдэхэ зэрэг-тэй. Тэрэнэй турша түрүүшын ээл-жэндэ хабарай тарилгада дүүрэн хүрэхэ хэмжээтэйгээр кондицио-но үрһэ хүрэнгэ хааха хэрэгтэй. Колхозууд ба МТС-үүдэй партий-на организацинууд энэ хэрэгтэ илангаа ехэ үүргэ ээлжэ байна. Партийна организацинуудай зорил-го хадаа колхозинууд болон механизаторнуудай дунда нийтэ-политическэ хүдэлмэрин найжа-руулжа, хабарай тарилгада эрхи-мээр бэлдэхэйн түлөө тэдэнэй дунда дэлгэрһэн социалистическэ мурсыөө саг үргэлжэ толгойлох ябадал болоно.

Ажалшадай депутадуудай нюта-гай Советүүдтэ хунгаха хунгалта-нуудай хүндэлэлдэ колхозно де-ревнини ажалшадай дунда дэлгэр-һэн мурсыөөн хадаа түрүүшын ээлжэндэ хабарай тарилгы ам-жалтатайгаар үнэргэлгын гол шу-хала база болохо эрхим шанартай үрһэ хүрэнгэ колхоз бүхэндэ бэл-дэхэхэ ябадалда шгүлүүлэгдэхэ ёһотой.

Элэ үдэрнүүдтэ манай Эхэ оро-ной бүхэ ажалшадай анхрал столицын хунгуулин Сталинска округ тээшэ хандуулагданхай. Эндэ ноябрин 10-да электро-заводойхой оломанган хүн-тэй коллектив хадаа Мос-ковско областной Советэй депу-тата өөрынгөө кандидальды дэ-бжүүлэхэ, агууехэ Сталинай нэр-лэ, депутатадта бүгэдэарадай кандидальды нэрэе түрүүлэн нэрлэ-һэн байна. Электрозаводойхой дуралдалда зориулагдан, хун-гуулин тус округой ажалшадай суглаанууд хадаа агууехэ вождьло бүгэдэарадай инаг дуратай ба үнэн сэхэ байһанай, коммунистууд болон партийнабшэ хүнүүдэй Сталинска блогой эблэршэгүй нэгдэ-лэй толотомо демонстраци болобо.

Хунгуулин Сталинска округой хунгалтануудай урда тээхи окру-ж зүблөөн ноябрин 14-дэ Мос-ковсэдэй нэрэмжэтэ театр соо бо-лобо. 40 мянган хунгагшадые тү-лөөлһөн мянга гаран хүн суглараа. Зүблөөнэй эхилхын бүри урда тээ Стахановецууд, эрлэмтэд, врачууд, багшанаар, инженернүүд театрын зал соо дүүрэн суглараа. 5 час 30 минутада электролам-пова заводой парткомый секретарь В. Ф. Марсов хунгуулин урда тээхи округной зүблөө нээбэ. Со-ветскэ Союазай гүрэнэй гимн нур жахалантайгаар ээлдэнэ.

Нүхэр И. В. Сталин түрүүтэй ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюро Хүндэтэ Президиумдэ угаа ехэ дэ-жээтэйгээр хунгаглана. Зал соо оваши боложо, хэдэн минута үргэл-жэлөө. «Агууехэ Сталин мандаха болтогой!», «Депутададта бүгэдэ-арадай түрүүшын кандидат нүхэр Сталин мандаха болтогой!», «Түр-рэл нүхэр Сталинда—алдар соло!» гэһэн хашхаралданууд болоно.

Трансформаторна заводой стахановец-фрезеровщик В. Ф. Изоси-мовто түрүүшын үгэ үгтэнэ.

Нүхэр В. Ф. Изосимовой үгэһөө Трансформаторна заводой фрезеровщик

Хүндэтэ нүхэд! Ноябрьн 10-да Московско электроставодой хүдэл-мэриншэд, инженернүүд, техникүүд ба албахагшад советскэ ардай вождь, коммунизмын илалтанууды зоригжуулгаша ба эмхидхэгшэ, түр-рэл, инаг Иосиф Виссарионович Сталинне хунгуулин Сталинска № 2 округоо ажалшадай депу-тадуудай Московско областной Советэй депутатта кандидат болгон нэгэн напалтайгаар дэ-бжүүлһэн байна. (Нэрэмэ, үни удаан алыгаташалганууд). Хун-гуулин Сталинска округой бүхэ предприятинуудай коллективүүд энэ шиндхэбэрин угаа ехэ дэбжэл-тэйгээр дэмжэбэ. (Алыгаташал-ганууд).

Нүхэд! Манай социалистическэ Эхэ ороной үмэнэ нүхэр Сталинай байгуулан габыануудын агууехэ наа. Нүхэр Сталинай гениальна хүтэлдэй доро советскэ арад ха-даа социалистическэ общество бай-гуулаад, коммунизм тээшэ бата алхамаар ошожо ябана.

Дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлы дүүргэхин ба үдүүлэн дүүргэхин түлөө тэмсэлэй дүнгүү-ды биднэр бүгдөөрөө угааежэ баяртайгаар хүлэжэ абаади.

Нүхэр Сталинай үүсхэлээр, тэрэ-нэй хүтэлбэри доро дэлхэй дээрэ эгээн ехэ уналалгын системэнүү-ды ба гидроэлектростанцинууды барилгын агууехэ програм-ма манай орон дотор бэлүүлэгдэ-жэ байна. Үдэр бүрин стаханов-ска ажалараа, бидэнэй хэн бүхэн хадаа эдэ асар ехэ барилганууд-та өөрынгөө нэмэрин угаа ехэ дэ-жээлтэйгээр ба омогорхолоор оруулна.

Манай ажабайдалы найжаруул-ха, ажалшадай ажана тэнгилэн байдалы дээшлүүлхэ тухай нү-хэр Сталин эсэшэ сусашагүйгөөр

Нүхэр К. И. Сорокинагай үгэһөө Машина бүтээлгын заводой контрольно мастер

Нүхэд! Мүнөөдэр таанарай үмэ-нэ үгэ хэлэхэдэ, сэдхэлни доһол-но. Эгээн хүндэтэ, эгээн инаг хүн тухай, манай вождь ба багша — нүхэр Сталин тухай хэлэхэ агууехэ зорилго хүртөө. (Нэрэмэ алыгата-шалганууд).

Нүхэр Сталинда бүгэдэарадай халуун инаг дуратай байдаг тухай нэн түрүүн хэлэхэ хүсэбэ. Арал-та алба хэхэ ябадалда бүхэ ами наһаа, бүхэ хүсэ шадалаа үгэлдэ байһанайн түлөө биднэр нүхэр Сталинда инаг дуратай байнади. Нүхэр Сталин ажалшадай ажабай-дал тухай, эхэнүүд ба үхидүүд тухай, манай ургажа ябаа залуу үетэн тухай эсэгэ ёһоной анхрал оролдолгы саг үргэлжэ таргалда байна. (Үни удаан алыгаташалганууд).

Нүхэр Сталин манай ороной ардууды олонациональна еднэ гүрэндэ нэгдхэн жагсаагаа, тэдэн-нэ хани барисантай ба ахадүүд-гэй хани харисаатай байхаар, со-

Московско областной Советтэ Хунгаха Хунгуулин Сталинска Округой Ажалшадай Түлөөлэгшэдэй Хунгалтануудай Урда Тээхи Зүблөөн Столицын Хунгуулин Сталинска округой ажалшадай түлөөлэгшэд

Иосиф Виссарионович Сталинне Московско областной Советтэ депутатта кандидат болгон дэбжүүлһэниэ нэгэн ханалаар дэмжэбэ

Тэмсэлы советскэ арад толгойл-жо ябана. Бүхэ ороонуудтай эгээлэй олон миллион шэнэ шэнэ хүнүүд эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй туг доро жагсана. Бүхэ прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй вождь ба багша, эб найрамдалай агууехэ туг баригша—нүхэр Сталин эб найрам-далай түлөө тэмсэлшэдэй илагла-шгүй хүдэлөөе зоригжуулна. (Алыгаташалганууд).

Хунгуулин Сталинска округоо Московско областной Советтэ депутатта кандидат нүхэр Сталинай кандидат дэмжэхые маши-на бүтээлгын заводой коллективэй үмэнһөө би гуйнаб.

Коммунистууд ба партийнабшэ шэ хунгудэй Сталинска блок ман-даха болтогой!

Бүхэ дэлхэй дээрэ эб найрамда-лай туг баригша агууехэ Сталин мандаха болтогой! (Нэрэмэ алыгаташалганууд).

Автотракторна электро-түхээр-рэлгын (АТЭ—1) заводой инже-нер нүхэр С. Н. Покровский три-буна дээрэ гаралд, ингэжэ хэлэнэ: — Үнэн зүрхэнэй өбөрһөө эгээн халуун үгэнүүды нүхэр Сталин тухай хэлэхэ гэжэ бидэнэй хэн бүхэн хүсэнэ. Большевикуудай партиин ба тэрэнэй вождь—инаг нүхэр Сталинай хэрэгүүдэй бүхэ жахалантай найхание харуулха үгэ олодогуй. (Нэрэмэ алыгата-шалганууд).

Социализмын түлөө манай ардай тэмсэлэй бүхэ ге-роническа зам хадаа Лениней ба Сталинай нэрэнүүдтэй таһаршагүй болбоотой байна. Тимэһээ пар-тийнабшэ инженер би хадаа Иосиф Виссарионович Сталинне Московско областной Советтэ депутатта кандидат болгон дэ-бжүүлһэниэ тухай манай предприя-тинуудай коллективүүдэй олон тоото дуралданууды Сталинска районной 13 мянган коммунистууд-дай үмэнһөө би халуунаар дэм-жэнэб. (Нэрэмэ алыгаташалганууд).

Хунгуулин Сталинска округ дотор баллотировалагдаха тухай нү-хэр Сталинай зүбшөөлы биднэр баяртайгаар найлан хүлэжэ-бли. Манай орондо коммунизм байгуулын түлөө, манай агууехэ Эхэ ороной хүсэ шадальны сааша-дань шангалдахын түлөө биднэр саашадашы шэн зоригтойгоор тэмсээбди гэжэ манай вождь ба багшада үгээ үгэнбди. (Нэрэмэ үни удаан оваши. Эхэ зал дотор хүсэтэ «Ура» соностоно. «Депу-татадта бүгэдэарадай түрүүшын кандидат нүхэр Сталинда алдар соло!», «Түрэл Сталин мандаха болтогой!», «Арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинда—«Ура!» гэһэн хашхаралданууд болоно).

Шербактовай нэрэмжэтэ комби-надай ээрэгшэ нүхэр С. Ф. Лиси-цинада үгэ үгтэнэ. 1946 оной февралын 9-дэ Мос-кво городой хунгуулин Сталинска округой хунгалшадай үмэнэ хэлэ-һэн үгэ соогоо агууехэ вождин табан тухтээ зорилтонууды бэлүүлэхэ гэһэн столицын ажал-шадай ба бүхэ советскэ ардай хэлбэршэгүй дура зориг тухай, нүхэр И. В. Сталинда бүгэдэара-дай дура инаглал тухай тэрэ хэлэ-бэ. Шербактовецууд табанжэлын-гээ тусбөы нэгэ жэлэй урда тээ дүүргэбэ.

425-дахы хунгуулин багша нү-хэр Л. А. Винокурова өөрынгөө үгыи ингэжэ түгэхэбэ: — Сталин хадаа манай туг мүн! Сталин—бүхэ газар дэлхэй дээрэ-хи эб найрамдал мүн. Московско областной Советтэ депутатта нүхэр Сталинай кандидатуры Сталинска районной бүхэ багша-нарай үмэнһөө би халуунаар

Манай Социалистическэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Түгэс хүсэтэ советскэ арад ман-даха болтогой!

Манай илалтанууды зоригжуу-лагша ба эмхидхэгшэ — больше-вингүүдэй агууехэ парти мандаха болтогой!

Хүн түрэлтэнэй гени, түрэл нү-хэр Сталинда алдар соло! (Бүгэ-дээрээ хүл дээрээ додоно. Нэрэмэ оваши. «Нүхэр Сталин мандаха болтогой!», «Түрэл Сталинда алдар соло!» гэһэн хашхаралданууд бо-лоно).

Социалистическэ Эхэ орондо инаг дуратай ба хизаартгүй үнэн сэхэ байхаар хүмүүжүүлэе.

Манай ороной ажалшад дэлхэй дээрэ эгээн томо электростанци-нууды ба уналалгын системэнүү-ды Волга дээрэ, Дунда Азида, Украинада ба Крымдэ бариха тухай правительствын тогтоолы агууехэ дэбжээлтэйгээр угтаһан байнэ.

Коммунистическэ партиин ба манай вождь нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро манай орондо тимэ барилганууды байгуулжа болохо юм гэжэ биднэр тодоор ойлгоно-ди. (Алыгаташалганууд).

Эб найрамдалда дуратай Советскэ Союзай сталинска гадаадын политикны бүхэ бүмбэрсэг дэлхэйн арад олонинтэ улам ехээр дэм-жэжэ байна, ушарын, тэрэ хадаа дэлхэйн бүхэ ардуудай ажабай-далай эгээн шууха интересүүд таарана. Эб найрамдалай түлөө

тэмсэлы советскэ арад толгойл-жо ябана. Бүхэ ороонуудтай эгээлэй олон миллион шэнэ шэнэ хүнүүд эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй туг доро жагсана. Бүхэ прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй вождь ба багша, эб найрамдалай агууехэ туг баригша—нүхэр Сталин эб найрам-далай түлөө тэмсэлшэдэй илагла-шгүй хүдэлөөе зоригжуулна. (Алыгаташалганууд).

Хунгуулин Сталинска округоо Московско областной Советтэ депутатта кандидат нүхэр Сталинай кандидат дэмжэхые маши-на бүтээлгын заводой коллективэй үмэнһөө би гуйнаб.

Коммунистууд ба партийнабшэ шэ хунгудэй Сталинска блок ман-даха болтогой!

Бүхэ дэлхэй дээрэ эб найрамда-лай туг баригша агууехэ Сталин мандаха болтогой! (Нэрэмэ алыгаташалганууд).

Автотракторна электро-түхээр-рэлгын (АТЭ—1) заводой инже-нер нүхэр С. Н. Покровский три-буна дээрэ гаралд, ингэжэ хэлэнэ: — Үнэн зүрхэнэй өбөрһөө эгээн халуун үгэнүүды нүхэр Сталин тухай хэлэхэ гэжэ бидэнэй хэн бүхэн хүсэнэ. Большевикуудай партиин ба тэрэнэй вождь—инаг нүхэр Сталинай хэрэгүүдэй бүхэ жахалантай найхание харуулха үгэ олодогуй. (Нэрэмэ алыгата-шалганууд).

Социализмын түлөө манай ардай тэмсэлэй бүхэ ге-роническа зам хадаа Лениней ба Сталинай нэрэнүүдтэй таһаршагүй болбоотой байна. Тимэһээ пар-тийнабшэ инженер би хадаа Иосиф Виссарионович Сталинне Московско областной Советтэ депутатта кандидат болгон дэ-бжүүлһэниэ тухай манай предприя-тинуудай коллективүүдэй олон тоото дуралданууды Сталинска районной 13 мянган коммунистууд-дай үмэнһөө би халуунаар дэм-жэнэб. (Нэрэмэ алыгаташалганууд).

Хунгуулин Сталинска округ дотор баллотировалагдаха тухай нү-хэр Сталинай зүбшөөлы биднэр баяртайгаар найлан хүлэжэ-бли. Манай орондо коммунизм байгуулын түлөө, манай агууехэ Эхэ ороной хүсэ шадальны сааша-дань шангалдахын түлөө биднэр саашадашы шэн зоригтойгоор тэмсээбди гэжэ манай вождь ба багшада үгээ үгэнбди. (Нэрэмэ үни удаан оваши. Эхэ зал дотор хүсэтэ «Ура» соностоно. «Депу-татадта бүгэдэарадай түрүүшын кандидат нүхэр Сталинда алдар соло!», «Түрэл Сталин мандаха болтогой!», «Арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинда—«Ура!» гэһэн хашхаралданууд болоно).

Шербактовай нэрэмжэтэ комби-надай ээрэгшэ нүхэр С. Ф. Лиси-цинада үгэ үгтэнэ. 1946 оной февралын 9-дэ Мос-кво городой хунгуулин Сталинска округой хунгалшадай үмэнэ хэлэ-һэн үгэ соогоо агууехэ вождин табан тухтээ зорилтонууды бэлүүлэхэ гэһэн столицын ажал-шадай ба бүхэ советскэ ардай хэлбэршэгүй дура зориг тухай, нүхэр И. В. Сталинда бүгэдэара-дай дура инаглал тухай тэрэ хэлэ-бэ. Шербактовецууд табанжэлын-гээ тусбөы нэгэ жэлэй урда тээ дүүргэбэ.

425-дахы хунгуулин багша нү-хэр Л. А. Винокурова өөрынгөө үгыи ингэжэ түгэхэбэ: — Сталин хадаа манай туг мүн! Сталин—бүхэ газар дэлхэй дээрэ-хи эб найрамдал мүн. Московско областной Советтэ депутатта нүхэр Сталинай кандидатуры Сталинска районной бүхэ багша-нарай үмэнһөө би халуунаар

Манай Социалистическэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Түгэс хүсэтэ советскэ арад ман-даха болтогой!

Манай илалтанууды зоригжуу-лагша ба эмхидхэгшэ — больше-вингүүдэй агууехэ парти мандаха болтогой!

Хүн түрэлтэнэй гени, түрэл нү-хэр Сталинда алдар соло! (Бүгэ-дээрээ хүл дээрээ додоно. Нэрэмэ оваши. «Нүхэр Сталин мандаха болтогой!», «Түрэл Сталинда алдар соло!» гэһэн хашхаралданууд бо-лоно).

Социалистическэ Эхэ орондо инаг дуратай ба хизаартгүй үнэн сэхэ байхаар хүмүүжүүлэе.

Манай хунгуулин ок-ругто баллотировалагдаха зүсшөө-лөү үгэхыень хүндэтэ Иосиф Вис-сарионовичы биднэр гуйнади. (Нэрэмэ, үни удаан алыгаташал-ганууд).

ВЛКСМ-эй Сталинска райкомой секретарь нүхэр А. С. Борисов Московско областной Советтэ депу-татадта түрүүшын кандидат болгон нүхэр Сталинай дэбжүү-лэгдэн тухай мэдээ районной залуушуулай угаа ехэ баяртайгаар угтаһан тухай хэлэнэ.

— Үсэгэлэр болоһон суглаан дээрэ манай районной залуу хун-гагшад ажалай бүтээсы саашадаа эсэшэ сусашагүйгөөр дээшлүүлхэ, өөрынгөө мэргэжэлы бүри шудалха, найнаар хураха. Эхэ орондоо, большевистскэ партида, түрэл нүхэр Сталинда хизаартгүй үнэн сэхэ хүнүүды, коммунизм байгуулын түлөө бата зоринтой ба эрлэхэ тэмсэлшэды өөлдөө бэлдэхэ гэһэн тангарин үгөө — гэжэ нүхэр Борисов хэлэбэ.

ВКП(б)-гэй Сталинска райкомой секретарь нүхэр А. Г. Яковлев ингэжэ хэлэбэ:

— Ажалшадай депутадуудай Московско областной Советтэ коммунистууд ба партийнабшэ хүнүүдэй блогой манай хамтын кандидат тухай хэлэхын тула хун-галтануудай урда тээхи округной зүблөөндэ биднэр суглараади. Коммунистическэ партиин, советскэ ардай ба бүхэ прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй агууехэ вождь ба багша, манай илалтанууды эм-хидхэгшэ—түрэл нүхэр Сталинне хунгуулин Сталинска № 2 округоо Московско областной Советтэ депутатта кандидат болгон дэ-бжүүлһэниэ тухай манай предприя-тинуудай коллективүүдэй олон тоото дуралданууды Сталинска районной 13 мянган коммунистууд-дай үмэнһөө би халуунаар дэм-жэнэб. (Нэрэмэ алыгаташалганууд).

Хунгуулин Сталинска округ дотор баллотировалагдаха тухай нү-хэр Сталинай зүбшөөлы биднэр баяртайгаар найлан хүлэжэ-бли. Манай орондо коммунизм байгуулын түлөө, манай агууехэ Эхэ ороной хүсэ шадальны сааша-дань шангалдахын түлөө биднэр саашадашы шэн зоригтойгоор тэмсээбди гэжэ манай вождь ба багшада үгээ үгэнбди. (Нэрэмэ үни удаан оваши. Эхэ зал дотор хүсэтэ «Ура» соностоно. «Депу-татадта бүгэдэарадай түрүүшын кандидат нүхэр Сталинда алдар соло!», «Түрэл Сталин мандаха болтогой!», «Арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинда—«Ура!» гэһэн хашхаралданууд болоно).

Шербактовай нэрэмжэтэ комби-надай ээрэгшэ нүхэр С. Ф. Лиси-цинада үгэ үгтэнэ. 1946 оной февралын 9-дэ Мос-кво городой хунгуулин Сталинска округой хунгалшадай үмэнэ хэлэ-һэн үгэ соогоо агууехэ вождин табан тухтээ зорилтонууды бэлүүлэхэ гэһэн столицын ажал-шадай ба бүхэ советскэ ардай хэлбэршэгүй дура зориг тухай, нүхэр И. В. Сталинда бүгэдэара-дай дура инаглал тухай тэрэ хэлэ-бэ. Шербактовецууд табанжэлын-гээ тусбөы нэгэ жэлэй урда тээ дүүргэбэ.

425-дахы хунгуулин багша нү-хэр Л. А. Винокурова өөрынгөө үгыи ингэжэ түгэхэбэ: — Сталин хадаа манай туг мүн! Сталин—бүхэ газар дэлхэй дээрэ-хи эб найрамдал мүн. Московско областной Советтэ депутатта нүхэр Сталинай кандидатуры Сталинска районной бүхэ багша-нарай үмэнһөө би халуунаар

Манай Социалистическэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Түгэс хүсэтэ советскэ арад ман-даха болтогой!

Манай илалтанууды зоригжуу-лагша ба эмхидхэгшэ — больше-вингүүдэй агууехэ парти мандаха болтогой!

Хүн түрэлтэнэй гени, түрэл нү-хэр Сталинда алдар соло! (Бүгэ-дээрээ хүл дээрээ додоно. Нэрэмэ оваши. «Нүхэр Сталин мандаха болтогой!», «Түрэл Сталинда алдар соло!» гэһэн хашхаралданууд бо-лоно).

Социалистическэ Эхэ орондо инаг дуратай ба хизаартгүй үнэн сэхэ байхаар хүмүүжүүлэе.

Манай хунгуулин ок-ругто баллотировалагдаха зүсшөө-лөү үгэхыень хүндэтэ Иосиф Вис-сарионовичы биднэр гуйнади. (Нэрэмэ, үни удаан алыгаташал-ганууд).

ВЛКСМ-эй Сталинска райкомой секретарь нүхэр А. С. Борисов Московско областной Советтэ депу-татадта түрүүшын кандидат болгон нүхэр Сталинай дэбжүү-лэгдэн тухай мэдээ районной залуушуулай угаа ехэ баяртайгаар угтаһан тухай хэлэнэ.

— Үс

Карл Марксын нэрэмжэтэ машина бүтээлгын заводой коллектив

Георгий Максимилианович МАЛЕНКОВЫЕ

ажалшдаг депутатудай Ленинградска областной Советдэй депутатта кандидат болгон нэгэн ханалаар дэбжүүлбэ

ЛЕНИНГРАД, ноябрин 14. (ТАСС). Карл Марксын нэрэмжэтэ машина бүтээлгын заводой хүдэлмэришэдэй, инженерүүдэй, технигүүдэй ба албахагшдаг суглаан боложо, ажалшдаг депутатудай Ленинградска областной Советдэй депутатта кандидатдые ямагта ехэ баяртайгаар дэбжүүлбэ. Завкомий түрүүлэгш Н. А. Михеев суглаа нээбэ. Ленинградий эрхим слесарь А. И. Штенковтэ үгэ үгтэнэ.

— Нүхэр Сталиной үнэн соратник, гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулгага, СССР-эй Министруудэй Советдэй Түрүүлэгшын Орлогшын Георгий Максимилианович Маленковые ажалшдаг депутатудай Ленинградска областной Советдэй депутатта кандидат болгон манай заводой коллективтэй үмэнэебэ дэбжүүлхые дуралханаб,— гэжэ нүхэр Штенков хэлэнэ.

Сугларгагтад энэ дуралхалые нэрэмэ овацар угтаа. Ленин-

градий эрхим модельщик М. Г. Галахов трибуна дээрэ гараад, нигэжэ мэдүүлбэ:

— Нүхэр Штенковтэй дуралхалые манай заводой залуушуудай үмэнэебэ би халуунаар дамжэебэ. Агууехэ Сталиной үнэн шаби ба соратник нүхэр Маленковые залуу хүдэлмэришэд, билэнэр хайн мэдэхэбди, тэрэнэдэ инаг дуралханаб. Георгий Максимилиановичын бүхы ажабайдал— партида ба аралта үнэн сэхээр алба хэлгын жэшээ мүн.

Үгэ хэлэһэн бусад хүтүүд энэ дуралхалые тэршэлэн дэмжэбэ.

Хамтын суглаан хадаа Георгий Максимилианович Маленковые ажалшдаг депутатудай Ленинградска областной Советдэй депутатта кандидат болгон дэбжүүлхые нэгэн ханалаар тогтообо.

Суглаанда хабаадагшад нүхэр И. В. Сталинда эльгээхэ амаршалгыг угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр абаа.

С. М. Кировтэй нэрэмжэтэ „Электросила“ заводой коллектив

Лаврентий Павлович БЕРИЯЕ

ажалшдаг депутатудай Ленинградска областной Советдэй депутатта кандидат болгон нэгэн ханалаар дэбжүүлбэ

ЛЕНИНГРАД, ноябрин 15. (ТАСС). С. М. Кировтэй нэрэмжэтэ „Электросила“ заводой ехэ машинануудай цех харуул хурса гэрлэнэр аялан, хайндэрэйхэр шэмгэлдэнхэй байба. Депутатта бэжээрадай кандидат Иосиф Виссарионович Сталиной портрет трибуна дээрэ харгдана. «Иланган социализмын Конституцие зохибогш— нүхэр Сталин мандаха болготор!» гэһэн уриа улаац буд дээрэ гобор бэсгэлдэнхэй байна.

Тус заводой олон мянган хүнтэй коллектив ажалшдаг депутатудай Ленинградска областной Советдэй депутатта кандидатдые дэбжүүлхын тула суглаара.

Сталинска шангай хоёрдахин лауреат инженер-конструктор Е. Г. Комарта түрүүлш үгэ үгтэбэ. — Агууехэ Сталиной үнэн соратник— Лаврентий Павлович Берияе ажалшдаг депутатудай Ленин-

градска областной Советдэй депутатта кандидат болгон дэбжүүлхые дуралханаб. Нүхэр Берияе өөрингөө бүхы хүсэ ба шадбарине Ленин—Сталиной партиин хэрэгтэ үгэдэг байна,— гэбэ.

Нүхэр Л. П. Берияын кандидатуре токарь Н. И. Фокин, цехын начальник К. Т. Фомкин, солото разметчик М. П. Бойцов, инженер К. Ф. Потехин, ВЛКСМ-эй комитетдэй секретарин орлогшо М. С. Михайлова гэгшэд халуунаар дэмжэбэ.

Суглаан хадаа Лаврентий Павлович Берияе ажалшдаг депутатудай Ленинградска областной Советдэй депутатта кандидат болгон дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн ханалаар тогтоогоо.

Суглаанда хабаадагшад нүхэр И. В. Сталинда эльгээхэ амаршалгыг ехэ баяртайгаар баталан абаа.

Колхозно таряашдаг түрүүшүүд

БАЙКАЛО-КУДАРА. (Телефоноор абтаба). Ажалшдаг депутатудай аймагай Советдэй депутатта кандидатдые дэбжүүлгын суглаанууд аймагай колхозуудад болобо.

Шергинскэ сельсоветдэй Сталиной нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин олон арбаад гэшүүд хамтынгаа суглаанда ержэе, аймагайнда Советдэй депутатта кандидатдаар колхозойнгоо түрүүлэгш Георгий Лаврентьевич Сапуновые нэгэн ханалаар дэбжүүлэе. Нүхэр Сапунов болбол 10 жэлдэ колхозодооско бригадын бригадираар

хүдэлмэрилөөд, нүүдэлэрнэ колхозойнгоо түрүүлэгшээр хунгагданхай.

Красноярска сельсоветдэй Лениной нэрэмжэтэ колхозой колхозингууд өөһдүнгөө эрхим басган. Социалистическэ Ажалай Герой Наталья Ефимовна Коневые депутатта кандидатдаар дэбжүүлэе.

Мүн тэршэлэн «Байкал» колхозой гэшүүд 1920 онойхо хойшо ВКП(б)-гэй гэшүүн, колхозойнгоо парторганизациин секретарь нүхэр Василий Федорович Печкинине депутатта кандидатдаар дэбжүүлэе.

Хунгагшдаг нэгэн ханал

БИЧУРА. (Телефоноор абтаба). Аймагай колхозууд, МТС-үүд ба эмх зургаануудад суглаанууд боложо, ажалшдаг өөһдүнгөө дундаха эрхим хүнүүдэ аймосоведдэй депутатта кандидатдаар дэбжүүлэнэ.

Логовскийн нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй хамтын суглаан Елань тосхондо боложо, десник нүхэр Луговскийн дуралхалаар хунгуулин № 19 Еланска округноо Логовскийн нэрэмжэтэ колхозойн гэвлиннин түрүүлэгш Степан Порофеевич Бутаков аймосоведдэй депутатта кандидатдаар дэбжүүлэбэ. Мүн тэршэлэн Ново-Среденскэ сельсоветдэй Сталиной нэрэмжэтэ колхоздо суглаан болоо. Колхозник Иван Афанасьев үгэ абажа:

— Колхозой агроном Ниная Алексеевна Куклина хунгуулин № 16 Ново-Среденскэ округноо аймосоведдэй депутатта эрхим кандидат болохо байна. Нүхэр Куклина хадаа агрономоор хүдэлмэрижэ эхилсэн сагһаа хойшо шадбарыа харуулаа. Нүхэр Кук-

лина болбол колхозойнмай ургалдад эсшүлгүгээр туйлана, колхозингуудай дунда минуринска түрүү науке нэбтэрүүлэнэ. Тинимэ нэе цүхэр Кукулингай кандидатуре нэгэн дуугаар дэмжэхэетнай уряалшаб,— гэжэ хэлэбэ.

Нина Алексеевна Кукулингай кандидатуре колхозингууд нэгэн ханалаар дэбжүүлэе.

Бичурын гүрэнэй сахарна заводой хүдэлмэришэдэй суглаан дээрэ заводой агроном нүхэр Шкубаренко үгэ хэлэжэ, хунгуулин № 4 Заводской округноо аймосоведдэй депутатта кандидатдаар заводой директор Тихон Захарович Кизевые дэбжүүлэе. Энэ кандидаттыр хөдөлмэришэд нэгэн дуугаар дэмжэбэ.

Тэршэлэн, Ждановой нэрэмжэтэ томодхондон колхоздо хамтын суглаан болобо. Тэрэн дээрэ үбгэн колхозник Бимба Шагдурович Очиров үгэ хэлэхэ зуура, аймосоведдэй депутатта кандидатдаар ВКП(б)-гэй Бичурын айкомой нэгдэхэ секретарь Алексей Иванович Поповые дэбжүүлэбэ. Нүхэр Поповой кандидатуре колхозингууд Санжиев, Бадмаев, Арьяин гэгшэд дэмжэе. Нүүдэлэрнэ бүхы колхозингууд тус кандидаттыр дэбжүүлхэ гэжэ тогтоогоо.

„БУРАТ-МОНГОЛ УНЭН“
2. 1950 оной ноябрин 17.

А. Шулунов.

Комсомолецтүү Лаба Ширлапов, Дулар Бухаев гэгшэд нелондо жэлдэ МЭ 1 ЖУ-гай Нургуули дүүргэһэн юм. Эзэнэр мүнөө Лениной орлого ПБЗ-гай паровоз-хабарлагын пехта хүдэлмэришэд зуураа, хадаан бүхэйнэебэ нормонууде 200 процент хуртэ дүүргэнэ. Зураг дээрэ: мастер Ширлапов (зүүн гарһаа), слесарь Бухаевтэй паровозно-насосой ажабайдалыа зүбшэн хэлэсэе байна.

М. Минеевий фото.

Машинистуудай амжалтанууд

Улан-Удын паровозно депогой машинистууд паровозой техническэ гүйсэе түргэлэжэ, түсэбүүдээ горьтойхоноор үлдүлэнэ. Байгша оной 10 нара соо депогой машинистууд 9 мянга гаран хүндэ паровозуудые гүйлгэжэ, нормоһоо гадур 2 миллион тононо ашаа шэрэн ба 7 мянган тононо шулуун нүүрхэ алмаһан байна. Тэдхэнэр дундаха машинистууд Тихомиров, Капустин, Михайлович ба бусад илангаяа шалгарна.

В. Бабоскин.

Миллион түхэригэй алмалта

Хорин леспроектхой модошод мунгэн зөөрин алмалта хэжын түлөө эрил тэмсэжэ, горьтойхоноор амжалта туйлаба. Ажалай бүтээсэе нилээд дээшлүүлэнэй ба үйлдэбэришэд гаргалар продукциян шанарые хайжарууланай ашаар эдэнэр дүнгэрэн 10 нарын туршдаа 1,027 мянган түхэриг мүнгэ алмаба.

Зуун мянган болохын түлөө

БМАССР-эй Министруудэй Советдэй дэргэдэхэ Автоуправлениин № 1 автотранспортин конторын шофёрнууд энэ жэлэй 10 нарынгаа түсэбые амжалтатгаар дүүргэе. Эдэнэр ашаа шэрэхэ даалгабарыа 66 процентээр үлдүлжэ, түсэбөө гадур 27 гаран мянган тононо ашаа абаашагдаха газартань хүргэнэ байна. Мүн 13,381 литр бензин алмаа.

Мүнөө эндэхэ шофёрнууд хунгалтын үдэртэ зориулан машинануудда капиталына заһабаригүйгөө зуун мянган километр гүйлгэхэ уялта абаад, тэрэнэ бэлдүлхын түлөө социалистическэ мурсые улам эршэмтэйгээр дэлгэрүүлжэ байна.

Ерэхэ жэлэй түсэбөөр ажаллана

Республиканы заһаһад социалистическэ мурсыебэ үргэнээр дэлгэрүүлжэ байна. Заһаһа бариха жэлэйнгээ түсэб ноябрин 1-дэ 115 процент дүүргэнэ. Нижне-Ангарскийн мүн ноябрин 1-дэ жэлэйнгээ түсэб 103 процент дүүргэнэ. Усть-Баргажанай заһаһанай комбинатуудай коллективүүд мурсыебэндэ түрүүлжэ ябана.

Тинхэлэ Усть-Баргажанай комбинатай нүхэр Д. И. Цивилевтэй хүтэлбэришэд бригада аяар хоёр жэлэй нормо дүүргэе, түсэбөө гадур 5 мянган пүүд заһаһа гүрэндөө тушаһан байна. Тус комбинатай нүхэр З. Ф. Алексеевтэй бригада жэлэйнгээ түсэб 150 процент дүүргэе, 1951 оной түсэбөөр ажаллаха эхилэе.

Ажалшдаг депутатудай нотагай Советүүдэй хунгаха хунгалтануудай үдэртэ үшөө ехэ бэлэстэйгээр угтахын тула эдэ комбинатуудай заһаһанад эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

Ф. Деминь.

Дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба

Эд бараанай эрсыен 3-дахин кварталгай түсэбые 147 процент гүйсэхэдхэн Иволгын аймагай Саятын сельподо БМАССР-эй Министруудэй Советдэй ба профсоюзудай областной Советдэй дамжуулгын Улаан туг ба 1-дэх шан — 5 мянган түхэриг мүнгэн хаяхан барюулагдаба.

Д. Колмаков.

Нүхэр Сталин—хүсэтэ стахановска хүдэлөөе зоригжуулагша мүн

Нүхэр Сталин 15 жэлэй урда тээ, 1935 оной ноябрин 17-до, стахановцуудай Бүхэсоюзна нэгдэхэ зүблөн дээрэ үгэ хэлэһэн юм. СССР-тэ социализм байгуулгын баян дүй дүршэлые үндэһэ болгон, нүхэр Сталин тэрэ үгэ дотороо социалистическэ мурсыебэн тухай ленинскэ идеянуудые саяшадан хүгжөөһэн байна. Стахановска хүдэлөөн хадаа социалистическэ мурсыебэнэй шинэ, дэлээ шата мүн, социализмнаа коммунизмда дамжан оролгын условинуудые бэлдэхэнэ гэжэ нүхэр Сталин заһан байгаа.

Стахановцуудай зүблөн дээрэ нүхэр Сталиной хэлэһэн түүхэтэ үгэнэ творческэ марксизм-ленинизмын баялдта үнэтэ оруулалта болоод, социалистическэ Эхэ оройнгоо аша туһада шэн зоригтойгоор ажаллаха ябадалда советскэ патриотуудые зоригжуулаа. Энэ түүхэтэ үгэ соо найруулагдаһан идеянууд мүнөөшье хүсэн түгэс стахановска хүдэлөөнэй хүгжэлтые залан ударилана, коммунизм тэшэ—ургалша даһаһан билэнэй замые гэрэлтүлэнэ.

Стахановска хүдэлөөн ажалша олонитын творческэ эдэхэ үүсэхэлые хүгжөөн бадаруулаха ба кадрнуудые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ Ленин—Сталиной партиин бэлдүүлхэн асар ехэ хүдэлмэришээр бэлдэхэлэ. Тус хүдэлөөн хадаа «Кадрнууд хамгыне шийдхэлэ» гэгэн вождинин лозунгодо олонитын харюу мүн байгаа.

Стахановска хүдэлөөн түрүү хүдэлмэришэдэй үүсэхэлээр, доройхо бүришэн гаража, аралай ажахын бүхы халбаринуудта түрбилгүг түргэнөөр дэлгэрээд, техникэ шудалхын түлөө, ажалай үндэр дээдэ бүтээсэ туйлахын түлөө тэмсэлдэ хэдэн арбаад ба зуугаад мянган советскэ хүнүүдые жагсаагаа.

Социалистическэ мурсыебэнэй шинэ, дэлээ шата болоһон стахановска хүдэлөөн шинэ техникэтэй хоёртойгоор. Стахановска хүдэлөөн болбол техникэ тушаа хуушанай ханал болдуулуудые хандалаад, техническэ хуушан нормонуудые, хуушанай проектнэ хүсэнтүүдые үйлдэбэришэн хуушанай түсэбүүдые эблээдэг. Стахановцууд—өөрингөө хэрэгтэй техникые түгэс шудалһан, тингээд тус техникые ашалан, урагшан даһуулдаг хүнүүд.

Стахановска хүдэлөөн өөрингөө үндэһөөр тон революциончон байна. Энэ хадаа манай оройной хүдэлмэришэн ангийн культурно-техническэ дэбжэлтые харчуула, хэрэглэхэ зүйлүүдэй элбэг дэлбэг болохо ябадал хангаар шэнэ, бүри дэлээ шатада ажалай бүтээсэе дэбжүүлжэ, социализмнаа коммунизмда дамжан оролгын условинуудые хангаа.

Стахановска хүдэлөөнэй урган гараһан ба урагша даһаһаа условинуудые тодорхойлохо зуураа, нүхэр Сталин нигэжэ заана: «Стахановска хүдэлөөнэй үндэһэ хуурын, тубхын түрүүнэ, хүдэлмэришэдэй материална байдлай үндэһөөрөө хайжаралга мүн» (Ленинизмын асуудалнууд, июур 499).

Манайда муулжэлтэ дарлагшын үгэ байһан ябадал хадаа стахановска хүдэлөөнэй хөрдохэ эшэ үндэһэн мүн гэжэ нүхэр Сталин заагаа һэн. Капиталистическэ ороонуудта ажалай бүтээсэе ургалта хадаа дарлагшдые баяжуулдаг, хүдэлмэришдые хороохо, ажалгүйдэлгэ улам ехэ болгохо, ажалша олонитые хооронуудха ябадалда хүргэдэг байха юм. Советүүдэй орондох ажалай бүтээсэе ургалта хадаа продукция бүтээн гаргалга ехэдхэхэ, тэрэнэй үнэе хилдаруулаха, бодото салын хүлүнэй дээшлэхэ ябадалда хүргэдэг, ажалшдаг материална байдлай хайжаруулдаг байна. Социалистическэ обществохо ажал—цэрэ турын ба аялар солын хэрэг болонхой. «...Манайда ажаллаша хүн өөрингөө оройной сүлөөтэ гражданин, обществонэ ажал-ябуулагдаша гэсшэб гэжэ мэдэрэдэг. Тинх, хэрбээ хайнаар хүдэлмэришөө һаа, үгэжэ шадхаа юумээе обществодоо үгөөд байбал, тэрэ хадаа ажалай герой болохо алдаршан сууржааг юм. Иймэл условинэ стахановска хүдэлөөнэй урган дэлгэржэ шадха байһанын ойлоготой» (мүн тэндэ, июур 500) гэжэ нүхэр Сталин хэлээ һэн.

Стахановска хүдэлөөнэй гурбадахы эшэ үндэһэннине — манай оройн дотор шинэ техникын бий байһан ушар мүн гэжэ нүхэр Сталин заагаа бэйлэй. Оройноо индустриализацилаха ба хүдөө ажакхые коллективизацилаха стахановска түсэбэй амжалтатгайгаар бэлдүүлхэнэй ашаар, манай оройн техническэ талаараа шинээр ээсбэгээд, арадайгаа ажакхые социалистическэ экономикын үндэһэ һуури дээрэ шэнэхэдэ эмхидхэнэй байна. Эгээ шинэ техникээр ээсбэгэлдэн хүсэн түгэс социалистическэ хүндэ промышленность партиин ба правительствын хүсэ-

(Стахановцуудай Бүхэсоюзна нэгдэхэ зүблөн дээрэ И. В. Сталиной үгэ хэлэһээр 15 жэлэй ойдо)

дэлгээр байгуулагдаа. «Тинмэ болохолоороо, — гэжэ нүхэр Сталин хэлээ һэн, — манай оройнине индустриализацилаа, манай заводууд ба фабрикануудые шэнэхэдэн байгуулга, шинэ техникын ба шинэ түхээрлэгүүдэй бий байлгаха хадаа стахановска хүдэлөөн үгтсэхэн шалтагануудай нэгэн болоо» (мүн тэндэ).

Шинэ техникын аша түрүүндэ бүрэн үгэхын тулаа, техникые ашалаха, техникые урагшан даһуулжа шадхаа шэнэ хүнүүд, эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд хэрэгтэй. Хүдэлмэришэдэй иймэ кадрнуудай урган гаралга хадаа стахановска хүдэлөөнэй дэлгэрэлгын дүрбэхэй услов мүн.

Большевикуудэй партиин, нүхэр Сталиной өөринэ эсшэ сусашагүй анкарал оролдлын ашаар стахановска хүдэлөөн гайхамшаг үргэнөөр дэлгэржэ, коммунизм байгуулгын агууехэ хүсэе болоо.

Стахановска хүдэлөөн хадаа ажалай бүтээсэе улам дээшлүүлхэ, социалистическэ промышленностиин урага үргэн ехэ арга боломжонуудые нээжэ үгөө. Бүри 1940 ондо СССР-эй томо промышленностиин валова продукция 1913 оной хэмжээе 12 дахин шахуу, харин машина бүтээлгын продукция — 41 дахин үлдүлхэн байгаа. Оройноо гаранай валова ургасан 1940 ондо 7,2 миллиард пүүд болоһон байха юм.

Эсэгэ оройноо хамгаалгын Агууехэ дайной жэлүүдтэ стахановска хүдэлөөн урдан тээлгөгүгй ехэ хүсэтэйгөөр дэлгэржэ, Советскэ хүнүүд ажалай фронт дээрэ айхабтар ехэ шэн баһаа ба баатаршалга гарган, дайснаа дараха хэрэгтэ Советскэ Армияа бүхэ шухала юумээр хангаһан байна. Оборонноо предприятиенуудай түрүү коллективүүдэй үүсэхэлээр 1942 оной хабар дэлгэржэ, аралай ажахын бүхы халбаринуудые хабаадуулан, фронтдоо туйлахэ Бүхэсоюзна социалистическэ мурсыебэн фронтдоо буу ээсбэгээр, номо хэрэгсэлүүдээр ба элэе хоолоор таһалгаряагүй хангаха ябадалда тон ехэ үгэрэ дүүргэе.

Нүхэр Сталин Эсэгэ оройноо хамгаалгын Агууехэ дайной үдэрнүүдтэ советскэ хүнүүдэй хэлэн ажалые үндэр ехээр сэгнэн, нигэжэ заһан байна: «Тылдэхэ советскэ хүнүүдэй шэн зоригтоо ажал хадаа Улаан Армиин героинска тэмсэлтэй нэгэн хамта, Эхэ оройноо хамгаалха ябадалда аралд хэлэн жэшээлшгүгй ехэ баатаршалга болон түүхэлэ орохо байна» («Советскэ Союзай Эсэгэ оройноо хамгаалгын Агууехэ дайны тухай», Госполитиздат, 1946, июур 116).

Дайсанаа илананай һүүлээр, советскэ арад манай оройной аралд ажахые түргэнөөр иргээсн болдоохо ба саашадан хүгжөөхэ ябадалда зориулагдаһан шэнэ зорилгонуудые шиндхэлгэлэ большевистскэ партиин хүтэлбэрээр өөрингөө творческэ үүсэхэе хандуулаа.

Нүхэр Сталин 1946 оной февралин 9-дэ хунгагшдайнгаа урда үгэ хэлэхэдэе, коммунизмын материально-үйлдэбэришэн база байгуулга асар ехэ программа табижа, тэрэнэе научна ёһоор тодорхойлон тайлбарлаһан байна. Вождингоо урядад хариу болгон бүхы Эхэ оройн доторнай дайной хойтохы стахановска табигжэлэй түсэбые болзорһоон урил дүүргэхын түлөө социалистическэ мурсыебэн дэлгэржэ.

Мүнөөнэй социалистическэ мурсыебэнэй эли толо шинэнүүдэнэ күүб гэгэхэдэ: тэрэнэй бүтэдэрадай шинжэ шанар, наука ба үйлдэбэришэн хүнүүдэй улам хүгжэжэ байгаа хан харилсаата ажал, стахановска хүдэлмэришэн коллективнэ методтэ олон унастогуудай, цехүүдэй ба предприятиенуудай дамжан оролго, түсэбүүдэе тоогой ба мүн шанарай талаарн дүүргэхын түлөө тэмсэл, үйлдэбэришэн арбилтатгайгаар хүдэлмэришын түлөө тэмсэл болоно.

Хүдэлмэришэдэй 90 глүүтэй процентнэ тус тустаа мурсыебэе уялгануудые абаһан ушар, хүдэлмэришэдэй 50 глүүтэй процентнэ стахановцууд болоһон ябадал хадаа социалистическэ мурсыебэнэй нитын шинжые харуулна.

Дайной хойтохы табанжэл дотор дэлгэрэн стахановска хүдэлөөн аралд ажахын бүхы звенонуудые хабаадуулаа. Стахановцуудай творческэ үүсэхэй нэбтэрэгтэй нэгэһые халбары промышленностьда байхагүй.

Наука, техникын, түрүү дүй дүршэлэй туйлагануудые үйлдэбэришэд нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ

ехэ хүдэлмэри арадай ажахын бүхы халбаринуудта ябуулагдаа. Хүндэ ба хүшэр хүдэлмэришүүдөө хүсэд механизацилхын түлөө тэмсэл хэлдэжэ байна.

Металлургическа промышленностьда үйлдэбэришэн новаторнууд гайхамшаг амжалтануудые туйлана. Жэшээлхэдэ, Ново-Туркиска заводой Ф. Болотовой бригада 1950 оной 7 нара соо 93 дахин түргэн хайлуулга хэжэ, Эхэ оройдоо түсэбөө гадур 2800 тононо булад үгэлэн байна.

1947 ондо ахалагша мастер Николай Российскийн үүсэхэлээр москөөскэ «Каллоб» заводто коллективнэ стахановска ажалай түлөө хүдэлөөн эхилэе һэн. «Эрхимүүдые хүсэе, нинтэ дэбжэлтэ туйла» гэгэн социалистическэ мурсыебэнэй стахановска принципне бэлдүүлэн, тус заводой хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэришэд үйлдэбэришэн бүхы халбаринуудта стахановска методуудые нэбтэрүүлхэ ябадал туйлаһан байна. Тэрэнэй ашаар бүхы заводын табанжэлэйнгээ түсэбые гурбан жэл 7 нара 9 хонго соо дүүргэе. Тинхэтэй хамта хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсэе дайной урда тээхинээ 2,3 дахин дээшлэе.

Машинистууд — табанзууд, Сталинска шангай лауреатууд Глубокон, Гульшин, Блаженков, Шумилов ба бусад үүсэхэлээр сүлдэ соо локомотивуудай абасын дунда зэргин хэмжээе 500 ба дээш километр болгохын түлөө социалистическэ мурсыебэн түмэр замай транспорт дээрэ үргэнөөр дэлгэржэ.

Краснохолмскэ комбинатай мастер, мүнөө Сталинска шангай лауреат Александр Чутких гэгшэ эрхим шанартай продукция гаргахын түлөө мурсыебэн хунгэн промышленностьда үүсэхэн байна, тэрэн мүнөө бүтэдэрадай удхалтай болонхой.

«Парижская Коммуна» фабрикийн бригадир Лидия Коробельниковагай ба архан зүйлүүдые бүтээдэг москөөскэ фабрикийн ахалагша мастер Федор Кузнецовой үүсэхэлээр эхилхэн, комплексно арбилалгын түлөө мурсыебэн үргэн ехэ далайсатгайгаар дэлгэржэ.

Үйлдэбэришэн новаторнууд ажалдай өөһдүнгөө туйлагануудад хангангүй, харин тэдэ туйлагануудда бүхы заводуудай ба фабрикануудай, манай бүхы промышленностиин шадбарин болгохын тула ороллоно.

Стахановска хүдэлөөн хадаа хүдэлмэришэн ангийн культурно-техническэ дэбжэлтын шухала үндэһэн мүн, ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохтэй илгаа усалдалга туйлана. Стахановска хүдэлөөн хадаа коммунистическэ обществон шударгуй хүдэлмэришэдые болборнуулан бэлдхэнэ.

Держинскийн нэрэмжэтэ заводой болон сталеваар Павел Кочетков Днепропетровскэ металлургическа институтай Эрэмтэдэй советдэй составта оруулагдаа бол политическэ ба научна эрдэмүүдые дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществон үнэтэ гэшүүд болоод, лекцинуудые уншана.

Советскэ уншашадаар хайшагдаһан хэдэн олон номууде ба брошюрануудые түрүү стахановцууд бэшэдэг байха юм. Стахановцууд хадаа манай наука ба техникые улам урагшан даһуулха үнэтэ урлаглануудай, техническэ нарижуулгануудай авторнууд болоно. Тэдэнэй олонинэ Сталинска шагунуудта хүртэхэй.

Москвагай ба Ленинградгай, Горькийн ба Днепропетровскийн, Уралгай, Донбассгай ба орнойнай ондоошые промышленна центруудэй эрдэмтэд үйлдэбэришэн новаторнуудтай нинта харилсаа кэжэ, манай предприятиенуудта үдэр бүрэн тодорхой туйлажаа үгэлэнэ.

Бүтэдэрадай социалистическэ мурсыебэнэй, стахановска хүдэлөөнэй хүсэтэ ехэ далайсэй үндэһөөр, советскэ арад болбол бол шевинүүдэй партиин хүтэлбэришэн дор, агууехэ Сталиной хүтэлбэришэн дор социалистическэ байгуулануудые туйлаа.

Стахановцуудай Бүхэсоюзна нэгдэхэ зүблөн дээрэ нүхэр Сталиной хэлэһэн түүхэтэ үгэ хадаа социалистическэ Эхэ оройнгоо алдар сол

Колхозой малшадые ударигадагшад

Калининий нэрэмжэтэй худалдааны артель Курумканай аймгийн эгээл томо колхозуудай нэг юм. Энэ жэлд тус колхоз 1800 үдүүтэй гектар ороонтой ба 1500 культурнуудые таржа. Адуу малын жэл эрхэ бүри олошором, мүнөө 11 мянган толгой боомо. Артелингээ ажыхын гол халганы болохон малажалые хүгжөөн хэрэгтэ колхозой партийна танин организаци (секретарины хүэр Л. Ринчино) ехэ анхарал байна. 29 коммунистуудайн 15-ыг малажал дээр хүдэлмэрийн Эдэ коммунистуудаа партийн групп байгуулагданхай. Группирог нүхэр М. Ховаряков коммунистог партийна организацины эгээр партино-эмхидхэлийн партино-политическэ хүдэлмэрийн байнаар ябуулна. Партийна группын суглаанууд идеян үндэр шижэндэ үнгэрлэг. Тэндэ шүүмжэлд ба өөрыгөө шүүмжэлэлыг сахингүй хэжэ, дутуу дулиануудаа элирүүлдэг, тэдэныгэ зайлуулаха хэмжээнүүдыг малага байна. Суглаануудайнгаа шийдхэбэринуудэй дүргэлтэе холдоо шалгажа ба партийна биологийгоо урда тоосожо байдаг. Жэжээлхэдэ, коммунист нүхэр Ш. Цыдыповэй дааж байһан фермын дутагдалтайгаар хүдэлмэрийн тэрээн тухайн партгруппына суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэдэ, хойхо хэмжээнүүдые абайан байна. Мүнөө тэрэ фермын показальнай жаргажа, колхоз соогоо түрүү хууринуудай нэгэ ээздэ байна. Суглаанууд дээрэ партина правительствын шухала тогтоолуудай дүргэлтэ тухай асуудлуудые зүбшэн хэлсэдэг байх юм. Жэжээлхэдэ, «Колхозно нингэн шүү малые өбнэ тэжээлээр хангаха хэмжээнүүд тухай» ВКП(б)-гэй Окомой II пленумэй тогтоолыг дүргэлтэ ба «Республикын колхозуудта 1950—1951 онуудай малай үбэлжлэгдэ бэлдхэхэ хэмжэ-ябууланууд тухай» тогтоолые дүргэхэ тушаа асуудлуудые үбшэн хэлсэһэн байна.

Колхозно ба соахонно нингэн шаж шэмэтэ малажал хүгжөөхэ үрбэн жэлэй түсэбэ бэлдүүхэ хэрэгтэ коммунистууд түрүү дүргэ дүргэжэ ба өөрыгөө эрхим ажалай жэжээгээр бүхы малшадыг дахуулан ябана. Тиймэһээ тус түсэбэ дүргэхэ талаар ехэ ижаалта туйлагдаа. Хоёр жэлэй турша соо колхозой малай тоо нилээд олошорлон ба ашаг шэмэй нам дээшлэһэн байна. Жэжээлхэдэ, коммунист С. Лыденковэй дааж байһан хүнэй-товарна фермын малажал хүгжөөхэ түсэбэ үндээн дүргэхэ, малай ашаг шэмэнь нилээд дээшлүүлэхэ. Энэ өөрмэ 100 толгой үвээд бүринөө 65 тугал абажа, бүрин бүтэнөө хэрэгжээ, жэлэй эсэ хүртээр һунаха түсэбэ үндээн дүргэхээр тарална. Мүн хүнэй тологидыг дээшлүүлхын түлөө тэмсэнэд, малшад—коммунистканыуд нү-

хэд Ц. Цыденова, М. Балданова, Ч. Батуева ба бусад дааж абайан үнээдэ бултэнь түрүүлжэ, тугалуудын бүрин бүтэнөөр мал болгоо. Эдээр өөһэлднгөө ажалай эрхим дүй дүршэлые бүхы наалшадта дамжуулан үгэдэг юм. Мүнөө нотагай Советуудтэ хунгаха хунгалтануудай хүндэлдэ социалистическэ мүрысөөн малшад дунда улам бадаржа байна. Мүн наһажал наалшад Х. Аюшеева, П. Гармаева, С. Линхосова, В. Буебеева, С. Эрдынеева, Э. Будаева, Д. Лыденова, Н. Бухаева гэгшэд социалистическэ мүрысөөндэ хабааданхай. «Республикын эрхим малшан» гэгшэн хүндэтэ нэрээртгэл хүртэһэн нүхэр Г. Очиров малаа һайнаар адуулдаг дээрһээ, гүрэндэ тушааха малнуудые дундаһаа дээшлэ шалгалтай болгоһон байна. «Республикын эрхим адуушан» гэгшэн нэрээртгэлд хүртэһэн 58 наһатай адуушан Г. Шалданов мүнөө жэлдэ дааж абайан 46 толгой гүдүнээ 45 унага абажа, хоролтогүйгөөр мал болгоо.

Колхозой гахайн фермэ гахай үсхэбэрилхэ түсэбөө 170 процент дүргээ. Энэндэ коммунист Радна Шалбанов ехэ туһа хүргөө. Хони ба ямаа үсхэбэрилхэ түсэб 105 процент дүргэһэн байна юм. Коммунист нүхэр Г. Бадамаевэй дааж байдаг шубуунай фермэ шубуу үсхэбэрилхэ түсэбөө 100 процент дүргэһэн байна.

Тус колхоз адуу малдаа бардам хүрэхэ үбнэ тэжээл бэлдхэнхэй. Үбнэ тэжээл бэлдхэхэ тэмсэдэ коммунистууд түрүү зэргэдэ абайан байна. Коммунистууд нүхэд М. Цыжилов, Ш. Хобраков ба бусад стахановска ажалай үлгэр жэжээ харуулдаг байгаа. Мүн малай үбэлэй байранууд муу бэшээр түхэрэгдэнхэй. Мүнөөшье 20 мори тэргэ, 15 дарханууд малай байрын барилгада ябажа байнаар.

Гадна, малшадай дунда зоовет-хуралсал ноябрийн 1-һээ эхлээ. Тэрэныгэ ветфельшер, коммунист Б. Распутин хүтэлбэрлэнэ.

Мүнөө малшадай дунда 13 агитаторнууд хүдэлмэринэ. Партийна организаци тэдэнтэй семинаруудые үнгэрлэдэг. Нотагай Советуудтэ хунгаха хунгалтануудта бэлдхэлэй эхилхэнэ хойшо агитационно хүдэлмэри үргэдөө. Агитаторнууд агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэринэ ажыхын зорилгонуудые дүргэлтэйтэ нигта холбоотойгоор ябуулдаг.

Иигэжэ колхозой коммунистууд бодото ажаалаараа, большевистскэ халуун үгөөрөө малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбэ дүргэхэ ябадалда бүхы малшадые зоригжуулна. Коммунистууд болбол колхозой малшадые ударигадагшад мүн.

Д. Дондупов.

БОЛЬШЕВИСТСКЭ АГИТАЦИН ХҮСЭН

(Мухаршэбэрэй аймагай Октябрийн сомоной Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозой парторганизацин агитколлективэй дүй дүршэлһөө)

☆☆

Манай коллективэй хүдэлмэри

Ажалшад депутатнуудай нотагай Советуудтэ хунгаха хунгалтануудта бэлдхэлэй үедэ манай парторганизацин агитколлектив арад зоной дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна. Агитколлективнэй түсэбэй ёһоор хүдэлмэриндэг. Агитатор бүхэндэ 10—15 айлууд даалгагданхай. Агитаторнууд С. Бадмаев, Г. Дашиворенов, Б. Цыбыдоржиев гэгшэд өөһэлднгөө үчүстөгүдэ недели бүридэ 1—2 дахин ошожо, хунгалтанууд тухай Дүримые бүлэг бүлэгөөрөө тайлбарилдаг, улаасхорондын байдал тухай, мүн ООН-эй Генеральна Ассамблейн V-дахн сессийн хүдэлмэри тухай ба бусад асуудлануудаар хөөрлөдөөнүүдэ үнгэрэдэг юм.

Партийна организаци хадаа агитаторнуудта сар үгэрлэжэ туһалжа байдаг. Учасгогуудта гарахынгаа урда тээ агитаторнууд агитпунктда суугаржа, консультаци абадаг байна.

Коммунист-агитатор Найдан Яндыков түрүүшээр дүй дүршэл баталгай байгаа. Тийн парторганизацин үдэр бүрийн туһаламжын ашаар мүнөө нүхэр Яндыков эрхим агитаторнуудай нэгэн болонхой. Тэрэ хадаа Шэнэ Хотон гэжэ учасгогай хунгалшад дунда агитационно хүдэлмэри һайнаар ябуулна.

Манай агитколлектив 11 агитаторнуудаа бүридэнэ. Тэдээр партинын политикые арад зондо сар үгэрлэжэ ойлуулжа, парти ба правительствын тогтоолуудые бодотоо бэлдүүхэ хэрэгтэ олонитые большевистскэ үгөөрөө зоригжуулна. Агитаторнууд—коммунистууд колхозой ажыхын шийдхэхэ учасгогуудта хубаариалан табигданхай. Жэжээлхэдэ, МТФ дээрэ коммунистууд Дашиворенов, ОФ дээрэ коммунист Данзанов, таряанажалай бригадала коммунистууд С. Бадмаев, Цыденов, Гармаев ба

бусад хүдэлмэриланэ. Эдээр ажыхын ба политическэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шийдхэлгэ хангалдаг байна. Тийн манай колхоз эбэртэ бодо мал, хони ямаа үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб болзорһоо урнд 100 процент дүргэнхэй. Мүн 3000 гаран пүүд эрхим шанартай үрһэн сэрбэрлэдэгэ хаагдаа.

Агитаторнууд нотагай Советуудтэ хунгаха хунгалтануудай хүндэлдэ ажалай амжалтануудые туйлаха ябадалда хунгалтагшад — колхознигуудые зоригжуулна. Жэжээлхэдэ, агитатор Данзанов племенной фермын хоншоной дунда Закаменай малшалай үүсхэл тухай ба малшалайнгаа зорилго тухай хэлэжэ үгэһэн байха юм. Улаань фермын хоншоод тус үүсхэлые дэмжэжэ, социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, малай үбэлжэлгые эрхимээр үнгэрэхэ зорилготойгоор эсэхэ суусагагүй хүдэлмэрилжэ байна.

Манай парторганизаци агитаторнуудай хүдэлмэринэй түсэбэе эртэһэн бэлдхэжэ, партийна суглаан дээр баталдаг юм. Мүн партийна суглаан дээрэ агитаторнуудай хүдэлмэринэй тоосоо шагнажа, дутагдалнуудые элирүүлдэг, бодото заабари үгэрлэжэ байна.

Агитатор тосоо сар соонь дуулажа байхала, агитатор өөрыгөө партийна харюусалгаа марталдаггүй, түсэбэй ёһоор хараалдагданхай хүдэлмэриүдээ олонитын дунда ябуулдаг байна.

Иигэжэ манай парторганизацин агитколлектив нотагай Советуудтэ хунгаха хунгалтануудай урда тээ колхознигуудые большевистскэ дүлэтэ үгөөрөө ажалай шэнэ шэнэ баатаршалгануудта зоригжуулна.

Улыто Очиров, Мухаршэбэрэй аймагай, Октябрийн сомоной Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозой парторганизацин агитколлективэ хүтэлбэрлэгшэ.

Мүн ойлгодоггүй асуудлануудта харюусахалаа агитпунктда ошожо, хэрэгтэй литература болон газетнуудые уншажа, бэлдхэнэйнгээ һүүлдэ харюусадаг.

Б. Цыбыдоржиев, агитатор.

Олондоо хүндэтэй агитатор

Үдэшын 8 час. Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозой уужам ехэ клуб сооһоо «Эхэ орон тухай» дуунай прагуй һайхан аялга соностоно. Тэндэ орохоо ханануудтан манай «Агууехэ социалистическэ Эхэ орон манлаха болтогой», «Ленин—Сталиной парти мандаха болтогой», «Советскэ демократи хадаа дэлхэй дээрэ эгээл дээдэ тухэлэй демократи мүн» гэгшэн ба бусад лозунгууд, мүн вожьнойной портретүүд харагдана. Хүн зон илангаа олоороо сугларанхай. Тэдэнтэй дунда буурал сагаан толгойтой үбэд хягшэлшые, хүдэр улаан хүбүүд басгадшые олон. Эдээр ээлжээтэ хөөрлөдөө нагнахаа суглараа. Агитпунктые даагша коммунист Санжа Гармаев: — Советскэ засагай жэлүүдтэ Номто-Шэбэр нотагата болон ехэнүүд хубилалтанууд тухай хэлсэхэдэ,— гэжэ хөөрлөдөөгөө эхилээ. — Номто-Шэбэр нотаг халаа революцинын урда тээ хаанта Россиян харыхы уугуу тохойнуудай нэгэнигэ байгаа. Таанарай олонхи энэныгэ нилөөрөө хараһан байна. Арбаад модоной газарта байһан Галтайн дасанай хэлэн зугаад даманарай, нотагатай нолдоггар баяшуулай ба нолд түшмэлдэй дарлалта мүлжэлгэ доро ажаллан арад зобохын ехээр зобожо, туйлын ехээр туйлажа байгаа. Баяд ноёлой бардаг боложо, норгаа нугалжа абайан хүнүүдтэ советскэ засаг зол жаргалтай һаруул зам нээжэ үгөө һэн.

Мүнөө тэдээр колхознигүүд нингэн ажалда хаба хүсөөрөө хүдэлмэрилжэ, адуу малаа үсхэн, алтан таряагаа ургуулан, согтой солбоһ аша гүшанараа хаража, сэдхэл тэниоун, сэжэ дүүрэн һуунаа. Жэжээлхэдэ, урдань баянай зарса абайан Эрлэни Цыреновые хараад үзгт даа. Мүнөө тэрэ колхоздоо СТФ-е даагшаар хүдэлмэрилнэ. Урданайгаа угаа уйнартай гэрье Эрлэни Цыренов үни мартанхай. Мүнөө шэнэ гэртэй болонхой. Гэр соонь модон жабданай орондо, никелированно кровать, сепаратор гэхэ мэтын гэрэй культурна хэрэгсэлүүд хуу бин. Ажалта үдэртөө жэлнээ жэлдэ элбэг ехэ таряа, мяха, тоһо, мүнчэ абадаг байна.

Иимэрхүү жэжээнүүд манай эндэ заханаа бин. Колхозошые абаад үзгт даа. Урдань 5—10 айлуудаар таһаршаһан «Гархай», «Талын булаг», «Улаан Хада» гэхэ мэтын булагүүд үгы болонхой. Тэдээр хадаа шэнэ ёһоной, социалистическэ шэнэ тосхон боложо, Шэнэ Хотон гэжэ нэрэтэй болоһонинь мэдээжэ. Колхознай жэлнээ жэлдэ хүгжэжэ, баяжажа байна. Хэрбээ манай колхоз 1940 ондо оройдоо 400 гаран гектар тариа тарилдаг байгаа һаа, мүнөө 1000 шахуу гектар тарилдаг, таряа хэдэн дахин ехээр гүрэндөө тушаалаг болонхой. Энэ жэл сагай уларилай хэды ган гасуур байбашы, муу бэшэ ургаса ургуулжа

шадаһандаа омогорхонобди. Манай таряанай мастернууд Дымбрыл Гармаев, Дашиворенов, Ванчикова, Дашинима Тогмитов, Бадра Балжинимаев, Будажап Доржиев ба бусад хадаа түрүү агробиологическэ нарын заабари бөөдүүдэн ажалай баатаршалга гаргажа, муу бэшэ ургаса ургуулжа шадаа. Тиймэһээ манай колхоз гүрэндэ таряа тушааха уялгата түсэбөө 100 процент дүргээ. Мүн үрнэ хаалгы амжалтатайгаар ябуулжа байна. Колхозоо культурна байдалтай болгохо талаар ехэһэн хүдэлмэри ябуулдаг, мүн ябуулагдашые байна. Клуб, һургуули, уншалгын байшан, механическа пилорама мэтын шэнэ үбэй барилганууд бүтээлдэ. Хэдэн олон колхознигууд шэнэ гэрнүүдые барижа оронхой.

Б. Дымбрылов, (манай корреспондент).

Габшые, туйлаһаараа һанаагаа амархай, харин улам урагшаа, улам ехэ амжалтанууд тээшэ дабшаха гэшэ советскэ хүнэй шэнжэ иһанар мүн, — гэжэ агитатор Санжа Гармаев хөөрөөгөө дүргэһэ.

Һүүлэрын хунгалшад-колхознигууд түрэл нотагайндаа хэды ехэ хубиллан тухай, ушар ёһо мэдэхэ болоһон тухайгаа, ажал үдэлмэридөө, хамтынгаа зөөридэ үнэн сэхээр, ээһн ёһоор хандадаг болоһон тухайгаа, Агууехэ Октябрыска социалистическэ революцинын ашаар хизааргүй ехэ зол жаргалтай болоод, Сталинска Конституцинын алтан наран доро һаруул һайхан замаар коммунизм тээшэ дабшажа абайан тухайдаа орой болотор хөөрлөдөөл.

Парторганизацин агитатор Санжа Гармаев тухай хэдэн үгэ хэлэхэ хэрэгтэй. Нүхэр Гармаев ехэ дүршэлтэй ба бэлдхэлтэй агитатор һын туладаа парти ба правительствын политикые арад зондо ойлуулжа зуураа, мүн тус политикые бодото хэрэг дээрэ бөөдүүлхын тула оролдодог, колхознигуудай политическэ эрдэм болбосорлые ба культурна хэмжээ дээшлүүлхын туладаа тон ехэ хүдэлмэри ябуулдаг юм.

Парторганизациар баталагдаһан түсэбэй ёһоор нүхэр Гармаев хунгалтануудай бэлдхэлэй хүдэлмэридэ зорюулан «Коммунизмын түлөө» гэжэ ханын газетэ гаргаа, эдэ найрамдалай тала барилдадаг Бүхэсоюзна конференцинын хүдэлмэрин дундгүй тухай, советскэ гүрэнэй һунгуудынын системэ тухай элидхэлнүүдые бэлдхэжэ, хунгалтада уншанар байна.

Нүхэр Гармаев болбол парторганизацингаа политургуулины хүтэлбэрлэнэ.

Иигэжэ нотагай Советуудтэ хунгаха хунгалтануудта бэлдхэлэй үедэ тус колхозой парторганизацин агитпункт арад зоной дунда ябуулжа агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэринэй политическэ центр болонхой.

ХОЁР КЛАССТА НЭГЭ ДОРО ЗААЛГА ТУХАЙ

Манай Бурят-Монголой одон хонь һургуулинуудтэ нэгэ багша хоёр класста нэгэ доро заадаг байна. Энэ хадаа урогуудые эмхидхэлгын талаар багшанарта ехэ олон бэрхшээлнүүдые ушаруулдаг. Үнгэрэгшэ зун багшанарай үргэжэл дээшлүүлхэ курсануудыг эрхэн багшанар энэныгэ онсо шухала асуудал болгон табиха байһан, методическа заабаринууд багшанарта үтгэдэггүй гэжэ тэмдэглэһэн байна. Тиймэ тула доро хурсагдан хэдэн наһажанууд багшанарта туһаламжа болгон зоруулагдана.

Хоёр класста нэгэ доро заалгын гол бэрхшээл юун бэ гэхэдэ, багша урогоо үнгэрэгжэ байхалаа сар үргэлжэ анхаралаа хоёр тээшын хубаалдаха багтай болдог. Олон жэлдэ хоёр класста нэгэ доро заажэ, дүршэл ехэтэй болоһон багшанар энэ бэрхшээлые амарандар дабжа, хургалгаа яһала шалгалтайгаар ябуулдаг. Ушарын хадаа хоёр класста нэгэ доро заадаг багшанар нэгэ урогой үнгэрэгшэ халад урок соо һунгалтада ойлгуулхын түлөө сар үргэлжэ тэмсэжэ, хурхага арга методуудээр баян, дүй дүршэлтэй болдог. Тиймэ багшанар энэ классайнгаа хургалшадтай халад урок соо өөһэдэ дүргэхэ хүдэлмэринэ уридалшан тон һайрар бодожэ бэлдээд, нүгөө класстада хургалшадта өөрөө тайлбарилжа үгэхэ материалтаа тон һайрар түсэблэжэ, урогтоо ородог. Энэ нэгшэе минута сар хэрэгтэйдэ хягшэхэ арга олдодог бай-

на. Энэцнээ гадна урогуудта үнэгэрлэжэ байхалаа хоёр классай хургалшадтай дүргэжэ байһан хүдэлмэридэ анхаралаа хандуулжа, нэгшэе хургалшын хүдэлмэригүдэлгэ гаргахагүйн түлөө оролдодог. Энэ ушарһаа хоёр класста нэгэ доро заадаг багшанар хургалшадтай өөһэдөө дүргэхэ хүдэлмэринэ тон һайнаар эмхидхэхэ дүршад ехэтэй болдог.

Хургалшадтай өөһэдөө дүргэхэ даабаринууд угаа олон янза байдаг. Энэндэ тогтомог арганууд хэрэглэгдэхэ ёһотой бэшэ, харин багша бүхэн өөрыгөө творческэ үүсхэлэй хүсөөр энэныгэ эмхидхэхэ уялгатай. Предмет бүхэныгэ заалгада хургалшадтай өөһэдөө дүргэхэ хүдэлмэрин янзалнууд олон ондоо байдаг. Жэжээлхэдэ, хэлэнуудые шухала үзэлгын урогуудта бэшлэһэн элдэб хүдэлмэринүүдые, диктантуудһаа бэшынь, хургалшад өөһэдөө, багшын уридалшан һайнаар ойлгуулан тайлбарини ёһоор дүргэдэг, шэнэ материалтай танилсагда, дабталга, шалгалта мэтэнүүдые багшатаа дүргэдэг байна. Арифметикын урогуудта жэжээнүүдые боллого хургалшадар өөһэдөөрөө дүргэдэгдэл, залчануудые бодолог багшын хүтэлбэри доро дүргэдэгдэл байһа. Зүгөөр холдоо нмэ байдаг бэшэ, харин ямар класста, ямар темэдэ энэ хүдэлмэрин дүргэгдэхэ байһан дээрһээ, ондоогоор хэлэбэл, программа дээрһээ дулдыдадаг байна.

Хоёр класста нэгэ доро заадаг

багшанарай хүдэлмэринэ зүбөөр эмхидхэлгын нэгэн шухала асуудал болбол багшанарай хоорондоо классуудые хубаалга юм. Ехэнхи ушарта бэлдхэлэй классые хоёрдохи класстай, нэгдэхэ классые гурбадахы класстай гү, али дүрбэдэхэ класстай хамта нэгэ багшала үгэдэг. Иймэ принципээр классуудые багшанарта хубаалга нэгэн талаһаа яһалшые зүб, таарамжатай байдаг. Зүгөөр нүгөө талаһаан хаража үзэхэдэ, программа материалһаа талар хоорондоо холбоогүй хоёр ондоо классуудые нэгэ багшала үгэлгэ хургалшын системэ зүбөөр тэбилада түбэгтэй байдаг юм. Жэжээлхэдэ, бэлдхэлэй класста хургалшадтай ойлгоһон мэдэсэнүүд нэгдэхэ класста үргэдхэдэлгэ ба дабталдаг, хоёрдохи класста хургалшадтай ойлгоһон мэдэсэнүүд гурбадахы класста үргэдхэдэлгэ ба дабталдаг байһан туладаа тэдэнтэй үзэһэн материалнууд хоорондоо нигта холбоотой юм.

Бэлдхэлэй классые нэгдэхэ класстай, хоёрдохи классые гурбадахы класстай гү, али нэгдэхэ хоёрдохи хоёрые, гурбадахы дүрбэдэхэ хоёрые гэхэ мэтээр хамтааруулжа, багшанарта хубаалхала хургалшадтай шанар үлүү һайн байдаг гэжэ зарим багшанар хэлэдэг байна. Тийхэдэ бэлдхэлэй ба дүрбэдэхэ классуудай онсо харюусалгатай байһан ушарые харадаа абалсаха шухала. Зүгөөр бэшэ классуудта багшын хүдэлмэринэ харюусалга багатай дээрэ тоолодог, эдэ классуудта хайша хэ-

рэгээр хандажа болохогүй. Ушарын хадаа, бэлдхэлэй класста һайнаар табигданхай хүдэлмэринэ 1, 2, 3 классуудта һунгалшадтай үргэлжэлүүлжэ шадагданхай байбал, 4-дахы класста бэлдхэлэй һайнаар хургалшад орожо, эсэртэй эхин хургуулин программанууд соо заагданхай наукануудай үндэһе һууринуудые хургалшад гүйсэд ойлгожо абаха байна.

Хоёр класста нэгэ доро заадаг багшанарай хүдэлмэринэ эмхидхэлгэдэ доро заагданхай асуудланууд зүбөөр табигдаха зэргэтэй.

Нэгдэхэ хургалшан ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэринэ эмхидхэлгэдэ эгээл түрүүшын шухала асуудал хадаа хургалшадтай өөһэдөө дүргэхэ хүдэлмэри юм. Энэ хүдэлмэри хадаа дүргэхэ аргынга ба зорилгонуо талаар тон һайнаар хургалшадта ойлгодоһон байха ёһотой. Гадна хургалшад өөһэднгөө дүргэһэн хүдэлмэрин буруу зыбые өөһэдөө шалгана шадабаритай, энэныгэ бөөдүүлхэ аргын тодо һонор жэжээ дээрэ тайлбарилдаг харуулагданхай байха зэргэтэй. Мүн энэнтэй хамта хургалшад бүхэнэй өөрөө дүргэһэн хүдэлмэринэ багша заабол шалгажа, сэгнэлтэ табиха ёһотой. Багшын үгэһэн даабари болбол энэндэ хэрэглэгдэхэ сагай хэмжээгэй талаар тон һайса бодого үзгэлдэг. Хургалшадтай шадабарин хэмжээдэ тааруулагданхай байха ушартай, жэжээлхэдэ 20 минута соо дүргэжээр үгэлгэ даабарин ехэнхи хургалшад 10—15 минута соо дүргэжээр үгэлгэ, али бүхэли урок соо дүргэжэ ялашаха гэхэ мэтын даабари үгэжэ болохогүй.

Хоёрдохи, багша болбол урогтоо эмхидхэхэдэ, нэгэ классай

хургалшад нүгөө классайнгаа хэцээлдэ анхаралаа табилсахагүйгөөр, һонирхол гаргахагүйгөөр, һаад хэхэгүйгөөр хургалшадтай өөһэдөө дүргэхэ даабари үгэхэ хэрэгтэй. Өөһэдөө дүргэхэ хүдэлмэрин хургалшад тон һонирхолтой байхалаа гадна, тэдэнтэй шадабарин хэмжээһэн багадаһан гү, али ехэдэһэн байха ёһотой. Энэныгэ зүбөөр танисуулахын тула багша болбол хургалшадтай шадабаринэ һайн мэдэхэ зэргэтэй. Хэрбээ хургалшад өөһэдөө дүргэхэ хүдэлмэри һонирхол багатай, бэрхшээл ехэтэй байгаа һаань, нүгөө класстаа һонирхол ехэтэй хөөрлөдөө хэжэ болохогүй. Зүгөөр, нэгэ класстаа грамматикаар бэшгэй дүрм ойлгуулха гү, али залча болохо арга ойлгуулха байгаа һаа, нүгөө класстаа ямаршые даабари үгэжэ болоно. Юундэб гэхэдэ, нимэ урогууд хургалшадтай анхарал булахагүй байна. Хэрбээ нэгэ класста арифметикээр жэжээнүүдые бодого гү, али грамматикаар ямар нэгэн даабари дүргэнгээ буулгажа бэшэхэ хүдэлмэри үгэһэн байгаа һаа, нүгөө класстаа түүхээр, географтар карта хэрэглэн хөөрлөдөлгө ба тайлбарилдаг үнгэрэгжэ болоно.

Гурбадахын, хургалшадтай өөһэдөө дүргэхэ хүдэлмэринэ зүбөөр эмхидхэлгын тула энэндэ хургалшадые уридалшан бэлдхэлэй шухала. Энэ хадаа урогой эхиндэ табан минута тухай сар соо гү, али энэнтэй урда тээ тус тэмээр үнгэрэгдэһэн һүүлшын урогтоо хэдэһэн байха зэргэтэй. Багша хадаа нимэ бэлдхэл хэхэдэ доскада жэжээ бэшэжэ, хургалшадтаа харуулаха ёһотой. Багшын бэшэһэн жэжээнүүдые хургалшад тей-

радытаа буушажа абаха ёһотой. Нэгэ класстаа тайлбарилан уншалгын урок үнгэрэхэ байгаа һаа, нүгөө класстаа зууралгар гү, али түр һонирхолтой ба оролдоло ехэтэй бэшлэгээр даабари дүргэхэ бэлдхэл хэхэдэ. Юундэб гэхэдэ, тайлбарилан уншалгын урогууд ехэнхидэ нүгөө классайнгаа хургалшадтай һонирхолые хандуулжа болодог. Хургалшадтай өөһэдөө дүргэхэ хүдэлмэрин бэлдхэлэе хэхэдэ нүгөө класста багшатаа дүргэхэ хүдэлмэрин формые харадаа абалсаха шухала.

Дүрбэдэхын, багшатаа дүргэжэ байһан хүдэлмэринөө өөһэдөө дүргэхэ хүдэлмэридэ оролго зүбөөр эмхидхэлгэ мүн болоно. Хэрбээ өөһэдөө дүргэхэ хүдэлмэринэ хургалшадта багшын һайнаар ойлгуулжа шадагагүй һаань, багшынгаа үгэһэн даабари янза дүргэхэ тэдэнэрэй ойлгожо ялаһар байтарын, урок дүргэжэ, сар дэмы үнгэрэдэг байха юм. Энэ ушарта багшын анхарал хоёр тээшэ хубаагдажа, алишые класстаа үрэтэй хүдэлмэри хэнтэй үнгэрэхэ ябадал гардаг. Тиймэһээ багша болбол нэгэ классайнгаа хургалшадта ямар хүдэлмэри яажэ дүргэхэдэ тодо һайнаар ойлгуулханаа гадна, тэдэнтэйнгэ барандаа хүдэлмэрээ зүбөөр дүргэжэ эхилһэн хойнонь нүгөө класстаа хандаха ёһотой. Тобшолон хэлэхэдэ, учебник сооһоо тиймэ упраженин дүргэгтэ гэжэ хэлэжэрхисоороо нүгөө класстаа хандажа болохогүй.

(Түгэсхэлэнь 4-0 хн ноурта)

